

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Mevrouw R.Post

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Coördinatie Financiën,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken,
Centrale autoriteit
internationale
kinderaangelegenheden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
J. Vroomans

Datum 6 april 2020

Onderwerp Toelichting op het huidige beleid inzake interlandelijke adoptie

T 070 370 79 11
F 070 370 79 10

Geachte mevrouw Post,

Op 30 januari jl. heb ik met u een gesprek gehad over interlandelijke adoptie. Tijdens dit gesprek kwamen verschillende onderwerpen aan de orde. Ik realiseer mij dat dit gesprek voor u zeer emotioneel was en dat ik wellicht een ander beeld had van het doel van het gesprek dan u. Ook besef ik dat ik op dat moment niet de inhoudelijke antwoorden op uw vragen kon geven waar u naar op zoek bent. Met deze brief hoop ik in elk geval ten aanzien van een aantal van de bij u levende vragen een nadere toelichting te kunnen geven.

Ons kenmerk
2869667

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Subsidiariteitsbeginsel

U heeft aangegeven meer te willen weten over de wijze waarop de Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden (hierna: Ca) het subsidiariteitsbeginsel toepast en met name op welk verdrag de Ca zich hierbij baseert.

Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) stelt in artikel 21.b.:

"... erkennen dat interlandelijke adoptie kan worden overwogen als andere oplossing voor de zorg voor het kind, indien het kind niet in een pleeg- of adoptiegezin kan worden geplaatst en op geen enkele andere passende wijze kan worden verzorgd in het land van zijn of haar herkomst."

Het Haags Adoptieverdrag (HAV) stelt in artikel 4:

"... na de mogelijkheden tot plaatsing van het kind in zijn Staat van herkomst naar behoren te hebben onderzocht, hebben vastgesteld dat een interlandelijke adoptie het hoogste belang van het kind dient."

Uitgangspunt van het VN-comité voor de Rechten van het Kind is dat interlandelijke adoptie moet worden gezien als een ultimatum remedium. De Guide to Good Practice bij het HAV geeft hierbij een aantal richtlijnen:

- De voorkeur gaat uit naar plaatsing van een kind bij de biologische familie, maar dit weegt niet op tegen het belang van het kind om het te beschermen tegen schade of geweld;
- Permanent plaatsing bij de 'extended family' geniet de voorkeur, maar niet als de verzorgers de verkeerde motieven hebben of niet in staat zijn in de specifieke behoeften van het kind te voorzien;
- Nationale adoptie of andere vormen van permanente plaatsing genieten de voorkeur, maar als er een gebrek is aan nationale adoptiegezinnen, is het in beginsel niet in het belang van het kind om in een instelling te verblijven als de mogelijkheid bestaat op een internationale plaatsing; en
- Een thuis zoeken in het land van oorsprong is een goede stap, maar een tijdelijke plaatsing in het land van oorsprong is in beginsel niet beter dan een permanent plaatsing in het buitenland.

U stelde de vraag of pleegzorg in het land van herkomst volgens het IVRK niet voor interlandelijke adoptie zou moeten gaan. De Ca is van mening dat op macroniveau de geldende beginselen aangeven dat een binnenlandse oplossing weliswaar de voorkeur geniet boven interlandelijke adoptie, maar dat dit niet betekent dat in een individueel geval (op microniveau) dit absolute voorrang heeft. Dit belang vereist dat in elk individueel geval een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt, waarbij een permanente plaatsing in een gezin (ook wanneer dit een interlandelijke adoptie is) boven tijdelijke plaatsingen gaat. In dit licht is er feitelijk geen sprake van discrepantie tussen het IVRK en het HAV. De Ca beoordeelt in ieder individueel geval op welke wijze het subsidiariteitsbeginsel is toegepast, welke pogingen er zijn gedaan om een kind in eigen land een permanente plaatsing te bieden, welke overwegingen er vervolgens een rol hebben gespeeld om dan te kiezen voor interlandelijke adoptie, alvorens toe te komen aan de afweging bij welke aspirant-adoptiefouders het kind het beste geplaatst kan worden.

Normenkader

Naar aanleiding van de mededeling dat er gewerkt wordt aan een normenkader stelde u de vraag hoe het kan dat dit al tijden is aangekondigd, maar er nog altijd niet is.

Uitgangspunt voor de Ca is de Wobka, het HAV en de uitvoeringswet waarmee het HAV is geïmplementeerd. In de loop der jaren zijn normen ontwikkeld die voor alle bij interlandelijke adoptie betrokken partijen leidend zijn. Deze hebben onder meer geleid tot het in samenspraak met de vergunninghouders in 2008 opstellen van het Kwaliteitskader Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie. Dit kwaliteitskader is in 2013 herzien.

De voornaamste normen hierin betreffen:

- De uitgangspunten voor interlandelijke adoptie;
- Inhoudelijke kwaliteitseisen aan het adoptieproces;
- De matching en de aan de Ca over te leggen documenten;
- Het toezicht op de buitenlandse partnerorganisaties.

Zoals in het gesprek is aangegeven, wordt een wijziging van de Wobka voorbereid. Met de wijziging van de Wobka is een normenkader aangekondigd. De normen die reeds in de praktijk worden toegepast, waaronder de hiervoor genoemde, zullen

hierin een plaats krijgen. Maar er zal ook ruimte zijn voor nieuwe normen. Het streven is deze dit jaar gereed te hebben.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,

G. de Gøede,
Wvd. Hoofd afdeling Juridische en Internationale Zaken